

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUCI

REDA
BLAJ — JUDEȚULMANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ.

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2-50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare
se socotește taxa jumătate

Ca între canibali.

O liturghie pe vatra bisericii zdrobite din Poiana — Urmările vizitației canonice a mitropolitului dela Sibiu — Atitudinea păcătoasă a administrației locale.

La stăruințele repetate ale credincioșilor noștri din Poiana, faimoasa comună a preotului ortodox Iancu, zdrobitorul de biserici unite, pâr. Sabin BUGLEA din Ruda s'a dus în 5 Octomvrie c. să le celebreze acolo sf. liturghie. Cu acest prilej ortodoxii I. Preasfințitului mitropolit al Sibiului au dovedit odată mai mult, că „indemnurile părintești” ale înaltului lor Stăpân au fost pe deplin înțelese, iar administrația locală, primarul și secretarul, ei înșiși autorii morali ai mișcărilor săvârșite, au ținut să sfideze în chipul cel mai nerușinat autoritatea dlui Franasovich, al cărui ordin nu plătește, se vede, o ceapă degerată.

Dar grăiască despre această nouă ticăloșie însuși raportul oficial, pe care pâr. Buglea a trebuit să-l trimită Ordinariatului său, din care reținem aici — fără orice alt comentariu — următoarele părți:

Sf. liturghie, pentru care mi-am adus toate cele trebuincioase de acasă din Ruda, am celebrat-o afară în liber, așezând o masă potrivită pe vatra bisericii noastre dărâmate de acolo. O fericire nespusă se putea citi din ochii înlacrimați ai credincioșilor noștri, văzând că deși nu mai au biserică, pot totuși să participe la această sf. liturghie, care se oferea Părintele ceresc și ca o expiere pentru crimele săvârșite la locul acesta.

Răspunsurile le dădeau Iosif Bara și Aron Haneș din Poiana și slujba înainta foarte frumos, când, după cetirea sf. Evanghelii, iată că intră în curtea bisericii ortodoxe, — așezată abia la câțiva metri dela locul unde slujiam — lămoșii Simion Avram I. Petru, Ioan Cornea I. George, Ioan Jude I. Nicolae și Lazăr Cornea I. Iacob. Reparând ortodoxii biserica lor, erau acolo 2 căldări mari de fier, în cari pregăteau materialul pentru teneuit. S'au apucat deci și întorcând aceste căldări cu gura în jos, au început să le bată, în timpul Credeului, cu atâta putere, încât răsunau văile la mari depărtări...

Au tocat așa până s'au ostenit, și văzând că nu ne sinchisim prea mult de acest rușinos tâmbălău, au început să arunce dintr-o parte în alta bârnela din biserica noastră, pe cari le trecuse în curtea bisericii lor. Dela o vreme s'au săturat și de această ispravă și Simion Avram I. Petru, un adevărat bandit al ortodoxiei, a trecut gardul de nule ce ne despărția de curtea bisericii lor și venind în mijlocul nostru, chemând mai apoi cu cele mai scârboase injurături și blasfemii și pe tovarășii săi, au început să scoată cu săcurile grinzile ce mai rămăseseră din acelea pe cari erau bătute podelele bisericii noastre. Ridicându-le cu alaiu și batjocuri de sub picioarele credincioșilor noștri, le-au trecut în curtea bisericii lor. Mai rămase una singură, pe care era așezată masa pe care slujiam și pe care stăteam lasumi la altarul improvizat. Sf. liturghie înaintase în acest timp până după consacrare,

când iată, că încep să bată piroane mari și în grinda din urmă, pe care dacă ar fi smâncit-o de sub masă, ajungeam cu siguranță la risipirea sfintei cuminecături și la vărsarea potiturului. Și-au tras însă pe seamă și abandonând acest gând pervers au început să lovească de nou cu toată puterea cu săcurile în grinzi, de credeai că tună, nu alta.

Dar ce este mai revoltător decât toate aceste mizerii, cari ne-au conturbat într'un chip ne mai pomenit cultul divin, e faptul, că toate aceste bravuri s'au făcut cu asistența alor doi străjieri (Ioan Crișan și Nicolae Bălșan), înarmați cu puști din partea secretarului Dionisie Giurgiu, autorul moral al întregului scandal, care a ținut să arate și cu acest prilej că ține la vorba rostită căunazi, „că mai bine moare, dar biserică unită nu mai suferă în Poiana”. Și că lucrul este așa, se vede și de acolo, că după ce am terminat liturghia a venit și el la fața locului și răsând batjocoritor privea cu plăcere la opera de distrugere a argaților săi.

Nici primarul Nicolae Ciucean nu s'a lăsat mai pe jos! Venind la mine, până eram încă pe vatra bisericii, m'a provocat în numele legii să nu mai calc în Poiana, fiindcă n'are să-mi permită să fac propagandă și turburare în popor. Inzadar i-am arătat că nu noi am conturbat pe alții, ci ceice au lovit căldările și lemnele ne-au conturbat pe noi. El a rămas pe lângă amenințarea sa, spunându-mi că oamenii l-au trimis la mine, de teamă să nu-i afurisesc.

De încheiere mai amintesc, că tot timpul cât am mai stat în Poiana, în casa lui Aron Haneș, unde am luat masa, străjerii înarmați circulau pe stradă, pândindu-mi toți pașii, și căutând să vadă dacă mă duc, ori nu, acasă la Ruda.

Încă odată s'a dovedit deci cuvântul Mântuitorului, care a spus pentru toate vremile, că: „Veți fi ca niște miei în mijlocul lupilor”.

Moartea lui Anatole France. Marele scriitor francez Anatole France, după adevăratul său nume Anatole Francisc Thibaut, a murit de curând la vrâsta de 80 ani.

Ca poet, romancier și critic literar a ajuns o celebritate mondială. Cu excepția câtorva jurnale independente, presa lumii întregi i-a adus și-i aduce acum cu prilejul morții, elogiile cele mai mari.

Eleganța și perfecțiunea stilului său sunt într'adevăr mai pe sus de orice discuție, dar ele nu sunt decât una dintre cauzele renumelui său. Se știe anume, că, Evreu după naștere, în afacerea Dreyfus el a fost de partea acestui

căpitan condamnat la închisoare și exil pentru trădare. S'a amestecat pe urmă în toate luptele politice cari au desbinat Franța. Ajunse un fel de apostol al anarhiei, al internaționalismului și, mai nou, chiar al bolșevismului, spunând că-l adoră pe Lenin, fiindcă „lucrează pentru progresul umanității” (13 Dec. 1921). Când în Decemvrie 1921 i-s'a dat marele premiu Nobel, începuse să cocheteze cu dușmanul tradițional al patriei sale.

În romanele sale filosofice este totdeauna sceptic, pervers și cinic. Dușman al oricărei credințe, și a tot ce e nobil și măreț, a îndrăsnit să murdărească până și figura frumoasă a eroinei franceze Jeanne d'Arc. De altfel, după propriile sale cuvinte, „viața ideală este aceea a dobitoacelor, cărora natura le-a dat un instinct sigur pentru a-și procura plăcerile și pentru a fugi de dureri”.

Un popor, care vrea să-și păstreze energia și vigoarea caracterului său, va trebui deci să evite citirea operelor acestui autor, cari, de altfel, toate au ajuns pe „Indexul” Romei.

Fiind membru al Academiei franceze, va fi înmormântat pe cheltuiala republicei, dar fără nici o ceremonie religioasă, după cum a dorit.

Declarațiile dlui ministru Lapedatu. Pe chestia lansată de câteva ziare din capitală, că între mitropolia Sibiului și ministerul cultelor s'ar fi produs un conflict pe motiv, că ministerul n'ar onora în chestia trecerilor la ortodoxie punctul de vedere al Sibiului, „Viitorul” din Dumineca trecută a publicat un interview al dlui Al. Lapedatu, ministrul cultelor, asupra căruia nu putem trece prea ușor la ordinea zilei.

Arătând, că zvonurile despre un conflict între minister și mitropolia dela Sibiu sunt absolut neîntemeiate, dl ministru a făcut în cauza trecerilor următoarea declarație:

„Trecerile dela biserica unită la cea ortodoxă s'au intensificat, e drept, în timpul din urmă, într'o măsură să alarmeze pe unii prelați uniți. Comune întregi din jud. Hunedoara, Făgăraș, Târnava mare, Solnoc, Dobâca, Maramurăș și Sătmăruș, au trecut în cursul verii la biserica ortodoxă”.

„Ministerul nu are însă să se amestece în chestiunea acestor treceri, la mijloc fiind caz de conștiință și de ordin intern, spiritual și pastoral, a celor două confesiuni. Aceasta cu atât mai vădit, cu cât nu știu să se fi produs până acum proteste că trecerile s'ar fi făcut prin silnicie de conștiință și fără declarațiile îndatinate în Transilvania în astfel de cazuri.”

Ocupându-se apoi într'un chip destul de obiectiv de chestiunea neînțelegerilor ivite pentru posesiunea bisericilor și a averii acestora, privitor la cari „nu se pot lua măsuri administrative contrare legilor cari normează pentru Transilvania această chestiune”, d. Lapedatu, silit — pe cât știm — de strașnice intervenții ortodoxe a ținut să tâlcuească și cunoscutul

ordin al dlui Franasovich și desaprobând o parte a presei de peste munți, care l-a interpretat și comentat tendențios (Aștia am fi noi!), a spus — reproducând aproape cuvânt de cuvânt din organul oficial al eparhiei clujene, al cărui membru sinodal este d. Lapedatu —, că numai întâmplător (pornind de la cazurile dela Cibă și Poiana) s'a făcut, că ordinul aminteste intervențiile abuzive ale funcționarilor ortodocși, iar nu și pe ale celor uniți.

„Profit deci de ocazie — spune ritos d. ministru și subliniază din greu „Viitorul” — „să declar, că nu numai funcționarii ortodocși, ci și uniți — și încă destui! — s'au făcut vinovați de un asemenea a-mestec.

Acestea sunt declarațiile cari ne interesează din interviewul, comandat, al dlui ministru Lapedatu. Ele sunt, dupăcum poate vedea oricine, de o gravitate extraordinară și de aceea ne rezervăm comentarea lor pentru numărul proxim.

Semne îngrijitoare.

In legătură cu vizitația canonică a I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit Vasile în protopoplatul Ibașfalăului și al Mediașului.

(=) Timp de peste 2 săptămâni, pâr. mitropolit Vasile a cercetat pe credincioșii săi de pe valea Târnavelor, cari se țin de protopopiatele Ibașfalău și Mediaș. Itinerarul acestei noi vizitații canonice este cunoscut din coloanele ziarului nostru, așa că ne simțim dispensați să mai înșirăm de nou comunele pe cari le-a văzut. Vom spune doar, că marele păstor al turmei a fost primit și acum din partea credincioșilor săi pretutindeni cu acea dragoste și însuflețire, care dă o notă de particulară duioșie acestor vizite arhieresti.

Nelipsitele porți de triumf și banderile cari se pun de obicei în calea arhierilor călători, pot fi semne convenționale, ori chiar lucruri impuse de autoritățile administrative, cari vreau să-și câștige poate un merit dintr'asta, dar lacrimile curate cari răsar în colțuri de gene, și bucuria cu adevărat de copil care stăpânește pe cei ce se apropie de marile preot, pare că mai impresionați decât de sfântul altar, nu sunt lucruri convenționale, ori cari pot să fie impuse. Și bunii noștri credincioși din părțile acestea, în fruntea cu intelectualii din cele două reședințe protopopești, au ținut să arate, că cu toate mizeriile cari li încearcă în multe părți din lipsă de preoți, ei vreau să rămână statornici pe lângă credința care le-a dat până acum atâtea mângăieri curate și sfinte.

Mai remarcăm totuși atitudinea preventoare a administrației, care cu puține excepții a făcut părintelui arhieriu toate înlesnirile, însoțindu-l chiar — cum e cazul dlui Folea, prefectul Târnavei mici — zile de-a rândul. Deasemenea merită atențiune deosebită felul cum școala de aviație și întreagă garnizoana din Mediaș a știut să-și arate devotamentul față de șeful unei biserici românești.

Nu putem spune însă același lucru și privitor la reprezentanții ortodoxismului român, cari, aproape pe întreaga linie, au avut o atitudine cât se poate de puțin prietenească, care mai ales, în aceste părți locuite în majoritate de Sași, nu poate fi de ajuns reprobata. Prin satele, unde biserica noastră nu are credincioși, dar pe unde trebuia să se treacă pentru a ajunge la credincioșii noștri din alte comune, primiriile s'au făcut ori numai singur din partea Sașilor, ori dacă, mai mult siliți din partea acestora, au participat la ele și „frații” ortodocși, se putea vedea numai decât, că partea de contribuție a acestora rămâne în toate privințele mult înapoia prestațiilor elementului

săsesc, care pretutindeni a fost la înălțime. A fost apoi iarăși foarte puțin mângăitoare dispoziția luată de preoții ortodocși, probabil la ordin mai înalt, în satele unde avem și noi credincioși, ca oamenii lor să-și vadă de lucru și să nu participe la serbărilor „fraților” uniți. Poporul, cu bunul lui simț înăscut, n'a putut da însă ascultare acestor îndemnuri puțin românești și aproape nu a fost sat, în care credincioșii ortodocși să nu fi participat în număr destul de frumos chiar și la serviciile noastre liturgice. Ura și dușmănia neînțeleasă de cari este stăpânită față de noi oficialitatea ortodoxiei ardelenesti, condusă de spiritul rău al Neodihniei Sale dela Sibiu, încă n'a pătruns deci — măcar în aceste părți — și în masele mari ale populației rurale, dar, bun e Dumnezeu, nu va trece mult timp și sentimentele de ostilitate vor fi scormonite pe întreaga linie, deslănțuind, ca bunăoară la Cibă și Poiana, adevărate lupte confesionale. Iar acestea sunt un adevărat pericol pentru consolidarea neamului nostru.

Ne-am simțit datori să relevăm acest lucru, arătând din bună vreme asupra răului imens ce se pregătește, precum și asupra originii lui.

Calumniare audacter...

Răspuns la calomniile și insultele „Telegrafului Român” aduse Preasfințitului episcop Alexandru al Lugojului.

Organul mitropoliei sibiene a publicat în numărul său dela 7 Octomvrie c. un articol injurios la adresa Preasfințitului nostru dela Lugoj, în legătură cu vizita acestuia la Cheile Cibului. Se spune acolo, că »s'ar fi repezit cu furie animalică asupra protopopului Goron», »că ar fi promis poporului din Cibă 100,000 Lei numai să revină la Unire», »că ar fi intrat în biserica de acolo cu toporul în mână», »că »poporul din Cibă l-ar fi huiduit» și o întreagă serie de alte calomnii și injurii, cari ne mirăm că au putut vedea lumina tiparului, fiind mai ales, semnate de un preot (V. Pășcău).

Ca un răspuns la aceste neadevăruri, debitate probabil cu gândul pervers, că »... semper aliquid haeret», și ca o întregire la raportul dat în cadrele editoriale noastre din Nr. 40, dăm aici următoarele șire ale pâr. canonic Dr. Nicolae BRÎNZEU, care a fost martor ocular al celor ce s'au petrecut la Cheile Cibului.

Întreg raportul »Telegrafului Român» — reproduc și în așa-numita »Lumină a satelor» dela Sibiu — asupra celor petrecute în zilele de 23—4 Septemvrie c. la Cheile Cibului, este o minciună sfruntată.

P. S. Nicolescu nu a intrat în Cibă, încunjurat de jandarmi, ci jandarmii au așteptat la biserică, alături de prot. Goron, de popa Albu și de scandalagii puși la cale de ei. Iar cauza, că la Cibă au trebuit să fie rânduiți și jandarmi, nu e pâr. episcop Nicolescu, ci înșiși »ortodocșii» de acolo; dovadă că în alte comune, pe unde a umblat P. S. Sa, nu s'a văzut picior de jandarm.

Că poporul ar fi făcut opoziție P. S. Sale, este iarăși un neadevăr. Poporul — unit și neunit — l-a așteptat la marginea cătunului și l-a însoțit până la biserică, unde făcuseră cordon: Protopopul Goron, popa Albu cu câțiva oameni angajați anume. Protopopul Goron s'a opus la intrarea P. S. Sale, la ce dovedindu-se dreptul asupra bisericii, d. pretor Cibianu a desfințat cordonul, deschizând Preasfinției Sale și suitei lui calea la ușa bisericii. Dar aceasta era închisă și atunci nefind cheile la îndemână (pe cari protopopul, deși provocat direct de prefect, refuzase ale preda) și nici mehanic, oamenii noștri au trimis după un topor ca să forțeze limba broaștei dela ușă. În acest timp, cei doi scandalagii, plătiți de prota Goron, au schimbat în curtea bisericii câteva cuvinte cu unii preoți de ai noștri, iar protopopul Goron văzând, că s'a compromis total înaintea poporului, s'a aruncat iarăși cu furie la ușa bisericii, răzîmându-se pe

ea. Prin aceasta a căutat să provoace scandal și amestecul jandarmilor, dar nu i-a reușit. Preoții din suita părintelui episcop — căruia nici prin minte nu i-a putut trece să se ia la harță cu bătaiosul și usurpătorul protopop Goron — l-au tratat însă cu multă blândețe, deși spiritele erau surescitate pe urma purtării lui in-calificabile.

Intr'aceea s'a adus unealta așteptată și o mică sforțare a ușei a deschis biserica în fața arhierelui ei legitim. Intrând în sfântul lăcaș au venit după noi și o seamă dintre credincioșii noștri mai curagioși, cu totul vre-o 20—30, iar nu »doi ortodocși», cum afirmă raportorul ortodox Pășcău, care nici n'a fost atunci la fața locului. Adevărat că nici acest număr nu este mare, dar să nu se uite, că oamenii noștri, terorizați de luni de zile, abia mai îndrăznesc să se arete. Protopopul, popa, și cei doi scandalagii, plătiți cu pământurile bisericii noastre, s'au pus doar și acum în prezența noastră în fața bisericii și amenințau pe cei ce intrau! E într'adevăr mirare, că au și intrat oameni în biserică! Dar că cu ce dor au așteptat să li se deschidă iarăși biserica, o arată faptul, că a doua zi, din propriu îndemn, vre-o 10—12 s'au cuminecat din mâinile părintelui episcop.

Nu Preasfințitul nostru, ci protopopul Goron a promis, în ultimul moment, încă una suită mii Lei, ca oamenii să rămână la ei! Episcopul Nicolescu nu a avut pentruce să-i mituiască, de vremece în ziua a doua lumea s'a calmat atât de mult, încât și cei ce făcuse gălăgie ziceau: Noi rămânem cu biserica, nu ne mai războim cu nimeni, războiască-se vlădiciei între ei.

Bine înțeles, și a doua zi au stat în jurul bisericii protopopul Goron cu sateliții lui căutând să intimideze poporul. Dar făcea față cam acră, văzându-se rămas singur.

La depărtarea din biserică, episcopul a fost însoțit de credincioșii săi până la casa unui fruntaș, unde s'a luat o mică gustare, apoi a plecat cu trăsurile. Manifestarea alipirii fiești în tot timpul, dar mai ales la despărțire, a fost pentru P. S. Sa cea mai mare mângăiere pentru extraordinarele sforțări, ce l-a costat această vizitație. Și pentru bieții credincioși, huiduiți și terorizați de 3 luni de zile, prezența P. S. Sale în mijlocul lor a fost singura satisfacție vrednică.

Și dacă după depărtarea P. S. Sale iarăși a început neliniștea, punându-se de nou cu forța stăpânire pe biserică, dreptatea nu se poate omorî. În tractul Geoagiului e o luptă grea, dar ceice au provocat-o, amar se vor înșela în așteptările lor.

Sfârșitul o va dovedi!

Revistă bisericească.

La 5 Octomvrie c. s'a făcut, din partea Preasfințitului Iuliu al Gherlei, *sfîntirea bisericii din Curitău*, județul Sălajului. Este o biserică foarte impunătoare, cu proporții de adevărată catedrală, care dominează întreaga valea Crasnei și este o adevărată glorie pentru credincioșii noștri din Curitău, că au știut aduce jertfele necesare pentru înălțarea acestui minunat locaș al dumnezeirii, așa că serbările mărețe ce s'au ținut acolo Dumineca trecută, trebuie socotite și ea o răsplată binemeritată pentru aceste jertfe mult grăitoare.

În zilele de 25—6 Octomvrie c. se va ținea la Arad un congres al catolicismului latin dela noi, la care vor participa activ toți arhierii acestei biserici. Programul trimis și nouă, într'o românească cam stricată, ne arată că lucrările meritorice ale congresului se vor desfășura — după obiceiul marilor congrese apusene — pe secțiuni (de pietate, socială, de

literatură și știință), iar partea de plină solemnitate a sădintelor festive va servi pentru înălțările la solidaritate și muncă, cari singure pot asigura propășirea organizației. — A treia, 27 Octomvrie, este rezervată eserișionilor, cari se vor face în două grupuri, Timișoara și la Maria-Radna.

Dintr'un anunț comercial publicat în ziarul „Satu-mare” reținem, că mâine în 9 Octomvrie va face, din partea Preasfințitului Valeriu Orăzii, *sfințirea bisericii noastre din Bătau* (jud. Satu-mare). Serbarea religioasă va întregi după masă cu o reprezentație teatrală dată de tinerimea locală, iar sara cu un bal pus sub patronajul prefectului județan M. Cantuniari.

Publicându-se în ultimul cercular arhidiecezan rațiunile pe ultimii trei ani ai fondului „*Asilul preoților deficienți*,” se arată o avere de 347,600 Lei, un capital desigur prea mic decât să ne putem gândi acum la înființarea instituției plănuită de sinodul din 1921. Tot acolo ni-se spune însă că „mulți dintre preoții noștri n'au făcut destul deciziunii sinodale”, care le impunea celebrarea anumitor liturghii în acest scop. Or, lucrul acesta nu-i iertat să se mai poată întâmpla, fiindcă de pe urma neglijenței unora nu pot să sufere alții, cari și-au făcut datoria.

Ultimul număr (pe Septemvrie) al revistei „*Lumina creștinului*” din Iași anunță, că *conducerea eparhiei latine de București*, văduvită prin revocarea Monseniorului Netzhammer, a trecut încă cu data de 19 Iulie c. în grija Monseniorului Alexandru Cisar, episcopul de Iași, numit de sf. Scaun administrator apostolic la București. Acesta a numit de vicar general pe p. canonic C. Auner, fostul vicar capitular, lucrând la sfârșitul lui August mai mult timp împreună cu dânsul la aranjarea chestiunilor importante dela ordinea zilei.

Săptămâna trecută s'a deschis la Sibiu *congresul bisericesc al Ardealului ortodox*, din programul căruia reținem după „T. R.” următoarele chestiuni: Unificarea organizației bisericesti (și aceasta, o spunem noi, cu toate că ministerul cultelor nu i-a cerut avizul, ba, cu toate silințele, n'a putut primi nici măcar proiectul acestei legi, care se va supune numai „Sf. Sinod”), chestia școlilor confesionale, dotațiunea preoțimii din partea statului și — un lucru care ne interesează de aproape — „chestia recăștigării bisericilor și averilor bisericesti, cari ni-s'au răpit cu forța (?) în secolul XVIII și în prima jumătate a secolului al XIX-lea”. — Peste toate acestea, cu pupază pe colac, o să se mai discute, desigur, și chestia concordatului.

La 16 Octomvrie c. s'a deschis, prin înalt decret regal, *sesiunea de toamnă a Consistorului superior bisericesc*, iar săptămâna viitoare la 25 Octomvrie, își va începe lucrările Sinodul bisericii ortodoxe. În programul acestui din urmă figurează de nou, nu mai știm pentru a cătea oră, legea de organizare a cultului ortodox, care afirmative acum neapărat va trebui să fie acceptată.

Ziarele din capitală înregistrează, aproape zilnic, că în diferite părți ale vechiului regat *țărâni se opun noului calendar*, închizând pe alocurea chiar și bisericile dinaintea preoților, cari vin „să le strice vechile sărbători românești”.

Știri mărunte.

Personale. Joia trecută au fost făcuți diaconi, iar mâine se vor hirotoni întru preoți următorii absolvenți de teologie: *Liviu Rusu, Victor Fărcăș, Iosif Aroneș și Isidor Zlepko*, ultimii doi din vicariatul rutean al Siretului.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit pe p. Dr. *Alexandru Ciplea* de inspector catehetic pentru școlile medii din cuprinsul eparhiei, pe p. *Iosif Sângeorzan* de paroh la Chirău, pe p. *Mihail Someșan* de paroh la Șieu-Cristur, pe p. *Emil Fuciec* de paroh la Satul nou de sus, pe p. *Aurel Făgărășan* de adm. local la Mănăstirea Moiseiului, pe p. *Florian Găvrilaș* de adm. local la Sig, pe p. *Augustin Talos* de adm. local la Bănișor, pe p. *George Strenc* de adm. local la Groși, pe p. *Ioan Ghișiu* de adm. local la Stărciu, pe p. *Petru Scridon* de adm. local la Buteasa, pe p. *Nicolae Nechita* de adm. local la Băiuț, pe p. *Coriolan Coza* de adm. local la Capnic, pe p. *Eugen Pop* de adm. local la Curtuiușul mare, pe p. *Ștefan Botha* de adm. local la Lemnia, pe p. *Aurel Drăgan* de adm. local la Strențiu și pe p. *Tit Pop* de adm. int. la Călinești.

Concurs. Capitlul mitropolitan, publică cu termenul de 20 Noemvrie c. concurs la postul de actuar la Administrația centrală capitulară din B.aj. Retribuția lunară este de 1600 L.

O aniversară națională. Sâmbăta trecută s'au împlinit 10 ani dela urcarea pe tron a Suveranilor noștri, stimate și iubiți de țara întreagă pentru neuitatele fapte de eroism, cu care s'a înscris numele Regelui Ferdinand și al Reginei Maria în istoria glorioasă a întregirii neamului nostru. Toată presa a remarcat acest prilej de sărbătoare, închinând coloane întregi aprecierii primului deceniu al unei domnii, care să dea Dumnezeu să se prelungească, spre binele țării și a neamului, întru lungime de zile.

Muzeul Târnavelor. Ultimul număr al foii „Unirea Poporului” din Blaj face un călduros apel către satele de pe cele două Târnaves și cu deosebire către preoții și învățătorii acestora, să ajute cum vor ști mai bine la înjghebarea unui „Muzeu al Târnavelor”. Se adună tot felul de produse ale industriei satelor noastre, ca: cătrințe, cămeși, păsturi, covoare, vase, cuiere, lăzi, furci de tors, icoane, țesături și cusături vechi, unelte de casă, de economie și tot ce poate să întârșeze viața unei sat de pe Târnaves. Lucrurile se trimit diui profesor Alexandru Lupeanu, care este însărcinat cu aranjarea acestui Muzeu. — Indemnăm și noi pe cititorii acestui organ să contribuie după puteri la înfăptuirea unui gând atât de frumos.

Locale. Mâine, Dumineca sfinților Părinți dela Niceea, va *predica* în catedrală p. canonic Dr. *Ioan Bălan*.

— Dela primăria comunală ni-se anunță, că *promisiunea dlui ministru Moșoiu*, care a trecut săptămâna trecută prin Blaj, este un fapt împlinit. Zilele trecute a sosit la primărie și ordonanța de plată asupra sumei promise de 100,000 Lei, date pentru trebuințele orașului. — Obișnuiți cu promisiuni ministeriale, cari nu prea au darul de-a se împlini, înregistrăm această excepție cu mare bucurie, dorind comitetului comunal să plaseze banii primiți în chipul cel mai folositor.

— Săptămâna trecută s'a trimis tuturor măcelarilor *tabloul prețurilor maximele*, pe cari pot să le ia pentru carne. În acest tablou carnea de vițel figurează cu un preț mult mai urcat decât cel curent în piață, așa că s'ar părea că dispoziția maximării s'a luat mai mult în folosul măcelarilor decât al consumenților. — Poate n'ar strica deci să se revină în cauză, cu atât mai vârtos că și celelalte prețuri sunt mai urcate decât în orașele din apropiere.

Mișcarea funcționarilor publici. În preajma deschiderii parlamentului, întâmplată Miercuria trecută la 15 Octomvrie, funcționarii publici de toate categoriile — cărora s'au adaus și reprezentanți ai clerului ortodox — au ținut în capitală mari întruniri menite a aduce o ameliorare a situației lor materiale. Dintre dezideratele cuprinse într'o energică moțiune votată cu unanimitate mult grăitoare, reținem următoarele mai însemnate: 1. Mărirea salariilor și pensiilor potrivit indicelui de scumpete, asigurându-se minimumul de existență. 2. Acordarea urgentă de ajutoare, pe bază de credite extraordinare în vederea aprovizionării pentru iarnă. 3. Organizarea asistenței medicale pe județe. 4. Improprietărea tuturor salariașilor publici și ajutorarea pentru construcție de cămine proprii. 5. Urmărirea tuturor funcționarilor abuzivi; trimiterea hoților la pușcărie și confiscarea averilor jefuite din bunul public.

O asociație a bibliotecarilor. În legătură cu un congres al bibliotecarilor români ținut de curând la București, s'a constituit o asociație a acestora, care și-a pus drept scop următoarele: 1. Să se ocupe de toate chestiunile care privesc interesele bibliotecilor și bibliotecarilor. 2. Să sprijine printr'o acțiune sistematică ori ce inițiativă care ar avea de scop înființarea și organizarea de biblioteci publice și private, chemate să contribuie la dezvoltarea culturii naționale. 3. Să apere drepturile și interesele comune ale bibliotecilor și bibliotecarilor din întreaga țară.

† **Vasile Borșan**, o cunoscută figură a Blajului nostru, tatăl dlui Dr. Gheorghe Borșan, notarul public dela noi, s'a stins la 9 Octomvrie c. în anul 65 al etății. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii”

T. Oradea mare. Ne-am gândit și noi la „Foia” dorită. S'a și cules pentru acest număr, dar din lipsa de spațiu a rămas pentru numărul proxim.

„*Carpații*”. Brașov. Cu toată maliția ce transpiră din șirele DV. publicate asupra anchetei dela Cibu și Poiana în numărul dela 12 Octomvrie, Vă răspundem cu ceea ce am mai spus în aceste coloane, că nu suntem în situația fericită de-a putea publica procesul verbal al anchetei și aceasta pentru motivul foarte simplu, că delegaților bisericii noastre dela anchetă, li-s'a denegat copia lui autentică. Dacă n'avem însă acest proces verbal, avem, în schimb, alte informații, publicate, în parte, chiar în acest număr, din cuprinsul cărora Vă puteți orienta și Dvoastră asupra adevărului celor petrecute la Cibu și Poiana. În numărul viitor ne vom ocupa de altfel chiar și de însăși această anchetă, care începe să devină celebră.

R. Roma. Din sf. Scriptură se află în ediție catolică numai primele trei evanghelii (Mateiu, Marcu și Luca). Ele se pot avea dela editori: Părinți Franciscani din Hălăucești (jud. Roman) pentru câte 10 Lei bucata. Nu peste mult sperăm să avem însă și o altă ediție completă a Noului Testament. Dela librăria noastră seminarială se pot avea deocamdată numai pericopele evanghelice și ale apostolului liturgic.

B. Lugoj. Sosind prea târziu pentru acest număr, sperăm să putem utiliza cele trimise în numărul viitor, când și altfel trebuie să ne ocupăm de declarațiile recente ale dlui ministru al cultelor. Amănuntele ce ne dați o să lămurească și mai bine chestiunea.

G. Comloșul bănățean. Primind 100 Lei abonament pe 1925, Vă rugăm să ne avizați dacă acest abonament este deosebit de abonamentul Of. par. Comloșul mare, unde se trimite foaia.

P. Valea Dâlsii. Am primit 8 Lei, mai restăți deci cu Lei 82.

A. Gheorgheni. Pe anul 1925 mai restăți cu L. 10.

PRIMĂRIA TOPLIȚA-ROMÂNĂ.

— Județul Murăș Turda. —

Nr. 958, 1 1924.

Concurs.

Publicăm concurs pentru ocuparea următoarelor posturi devenite vacante (resp. nou înființate) la această primărie pe data de 31 Decemvrie 1924:

a) 3 posturi de funcționari în rezortul administrativ, cu salar lunar de câte 3000 Lei.

b) 3 posturi de funcționari în rezortul dărilor (impozitelor), cu salar lunar de câte 3000 Lei.

